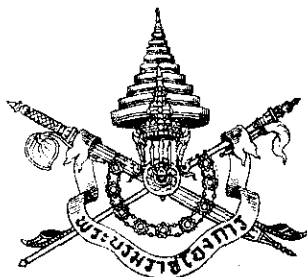

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๔

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๐๕

พระราชบัญญัติ
ประถมศึกษา (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๐๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕
เป็นปีที่ ๑๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยประถม-
ศึกษา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ
ขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญใน
ฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ประณตศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ประณตศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติประณตศึกษา (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๓
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรี ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รอง-
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดีในกระทรวงศึกษาธิการ รอง-
อธิบดีกรมสามัญศึกษา ผู้อำนวยการกองการประณตศึกษา
หัวหน้ากองในกรมสามัญศึกษา หัวหน้ากองในกรมพลศึกษา
หัวหน้ากองในกรมวิชาการ หัวหน้าแผนกโรงเรียน กองการ
ประณตศึกษา กรมสามัญศึกษา ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ตรวจ-
ราชการกระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการ-
จังหวัดผู้ช่วย นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำ
กิ่งอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ และศึกษาธิการอำเภอประจำ
กิ่งอำเภอ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่โดยตำแหน่ง

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๐๕

ในท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นเทศบาล และได้รับโอนโรงเรียน
ประชาบาลไปจัดการแล้ว ให้นายกเทศมนตรี และพนักงาน
เทศบาลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่การศึกษาของเทศบาล เป็นพนักงาน
เจ้าหน้าที่โดยตำแหน่งด้วย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ เด็กทุกคนที่มีอายุย่างเข้าปีที่แปด ต้องเรียนอยู่
ในโรงเรียนประถมศึกษาจนมีอายุย่างเข้าปีที่สิบห้า เว้นแต่เป็น
ผู้มีความรู้สอบไล่ได้ประโยคประถมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตร
ประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรอื่นที่
รัฐมนตรีเห็นว่าเทียบเท่า

เมื่อมีความเหมาะสมเฉพาะท้องถิ่นตำบลใด เกณฑ์ความรู้
สอบไล่ได้ประโยคประถมศึกษาตอนต้นตามความในวรรคก่อน
อาจเขิบขึ้นเป็นความรู้สอบไล่ได้ประโยคประถมศึกษาตอน-
ปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการได้ ตามที่รัฐมนตรี
จะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การนับอายุให้นับตามปีประดิทินตามกฎหมายว่าด้วย
ปีประดิทิน”

เล่ม ๑๕ ตอนที่ ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๐๕

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ถ้าบิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กคนใดร้องขอ
เป็นลายลักษณ์อักษร ให้ยกเว้นเด็กคนนั้นจากการเรียนอยู่ใน
โรงเรียนประถมศึกษา โดยเหตุที่เด็กคนนั้นได้รับการศึกษาอยู่
ในครอบครัวของตน และเมื่อนายอำเภอได้พิจารณาเห็นชอบ
ตามเกณฑ์ในกฎกระทรวงที่ได้กำหนดไว้แล้ว ให้นายอำเภอสั่ง
ยกเว้นได้”

บิดามารดาหรือผู้ปกครองต้องส่งเด็กที่ได้รับการยกเว้นนั้น
ให้ศึกษาธิการอำเภอสอบไล่ความรู้ปีละหนึ่งครั้ง ถ้าปรากฏว่า
เด็กนั้นไม่มีความรู้เพียงพอตามหลักสูตรประโยคประถมศึกษา
ตอนต้นหรือประโยคประถมศึกษาตอนปลายของกระทรวง-
ศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี หรือหลักสูตรอื่นที่รัฐมนตรีเห็นว่า
เทียบเท่า หรือเมื่อมีเหตุอันสมควร ผู้ว่าราชการจังหวัด
จะสั่งถอนการยกเว้นนั้นก็ได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ ตำบลใดไม่มีโรงเรียนประถมศึกษา หรือมี
ไม่พอแก่ความเป็นอยู่แห่งตำบลนั้น ให้นายอำเภอจัดตั้งโรงเรียน

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๐๕

ประถมศึกษาขึ้นตามจำนวนที่เห็นสมควร โดยความเห็นชอบ
ของผู้ว่าราชการจังหวัดและกระทรวงศึกษาธิการ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ เงินที่ต้องใช้จ่ายสำหรับการตั้งและดำรง
โรงเรียนนั้นให้ได้รับจากทรัพย์สินซึ่งประชาชนออกให้โดย
ใจสมัคร หรือโดยกฎหมาย หรือจากงบประมาณแผ่นดิน”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราช-
บัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ ให้นายอำเภอเป็นผู้จัดการโรงเรียน และ
ให้ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้ช่วยโดยตำแหน่ง นอกจากนี้
นายอำเภอจะตั้งข้าราชการอื่นในอำเภอนั้นเป็นผู้ช่วยอีกก็ได้เมื่อ
เห็นสมควร

ในกรณีที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการปรับปรุงการประถม
ศึกษา ผู้ว่าราชการจังหวัดจะตั้งศึกษาธิการจังหวัดให้เป็น
ผู้จัดการโรงเรียนประถมศึกษาโรงเรียนหนึ่งโรงเรียนใดแทน
นายอำเภอก็ได้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ การจัดการประถมศึกษาของเทศบาลนั้น ให้มีคณะกรรมการอำนวยการศึกษาตามจำนวนที่คณะเทศมนตรีจะได้อำหนด แต่ต้องไม่ต่ำกว่าห้าคนและไม่เกินสิบเอ็ดคน ให้นายกเทศมนตรีเป็นประธานโดยตำแหน่ง และให้มีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยหนึ่งคน เป็นกรรมการ นอกนั้นให้คณะเทศมนตรีเป็นผู้เลือก”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๓ คณะกรรมการอำนวยการศึกษา มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมการเงินและทรัพย์สินของโรงเรียนให้เรียบร้อย

(๒) ทำงบประมาณรายรับรายจ่ายของโรงเรียนแยกเป็นรายโรงเรียน

(๓) จัดสถานที่เรียนและเครื่องใช้ให้พอควรแก่การ

(๔) ตรวจสอบตรากิจการของโรงเรียนเป็นครั้งคราว และให้รายงานถึงกิจการของโรงเรียนต่อคณะเทศมนตรีทุกภาคเรียน

(๕) ทำรายงานประจำปีแสดงกิจการของโรงเรียนยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดตามกำหนดเวลาและตามแบบของกระทรวงศึกษาธิการ

(๖) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๐ บิดามารดาหรือผู้ปกครองคนใดไม่แจ้งรายการสำรวจเด็กตามมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท”

“มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประถมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๑ บิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กคนใดไม่ปฏิบัติตามแจ้งความของนายอำเภอตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท”

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๖๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๐๕

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๒ บิดามารดาหรือผู้ปกครองคนใดต้องโทษตามมาตรา ๕๑ แล้วยังขัดขืนอยู่อีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

๑. เพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ โดยกำหนดให้มีประถมศึกษาตอนปลายขึ้นในพระราชบัญญัติ แต่ในภาคเดียวกันก็พยายามจำกัดการขยายการศึกษาภาคบังคับขึ้นให้พอเหมาะแก่กำลังงบประมาณของรัฐบาล

๒. เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับโรงเรียนเทศบาล หนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการและเทศบาลได้ดำเนินงานไปอย่างรัดกุมและได้ผลดียิ่งขึ้น

๓. เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปรับปรุงการประถมศึกษาในด้านคุณภาพสะดวกและได้ผลยิ่งขึ้น

๔. เพื่อให้การบังคับการเข้าเรียนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น โดยเชิญอำนาจการปรับให้สูงขึ้น